

TE KOOP / ZU VERKAUFEN / FOR SALE:

**EEN ZEER KARAKTERISTIEK KERKORGEL
EINE SEHR CHARAKTERISTISCHE KIRCHENORGEL
A VERY CHARACTERISTIC CHURCH ORGAN**

Bakker & Timmenga Gereformeerde kerk / reformierte Kirche / reformed church, Heeg (NL)

Bakker & Timmenga:

In 1880 stichtten Fokke Bakker (1842-1904) en Arjen Timmenga (1854-1920) een orgelmakerij in Leeuwarden. In de tachtig jaar van hun bestaan als familiebedrijf hebben zij het ambacht in stand gehouden, tegen alle moderniseringsdrang om hen heen in. Op 31 juli 1904, overlijdt Bakker. Timmenga zet dan het bedrijf voort en vormt in juli 1919 een compagnonschap met zijn zoon Bernard (1889-1972). Na het overlijden van Arjen Timmenga op 16 november 1920 leidt Bernard het bedrijf tot 1960. Bakker & Timmenga bouwde dit orgel in 1890 voor de Gereformeerde kerk van Heeg. Het front werd ontworpen door de beroemde architect Tjeerd Kuipers. Een bijzonderheid is dat het bestek voor de bouw van het orgel werd gemaakt door de orgelbouwfirma Van Dam & Zn, en dat Bakker & Timmenga het orgel volgens dit bestek hebben gebouwd. In 1955 werd het orgel door dezelfde firma gerestaureerd.

1880 gegründet Fokke Bakker (1842-1904) und Arjen Timmenga (1854-1920) ein Orgelbaufirma in Leeuwarden (Niederlande). Am 31. Juli 1904 starb Bakker. Timmenga hat im Juli 1919 bereits eine Partnerschaft mit seinem Sohn Bernard (1889-1972) angegangen. Nach dem Tod von Arjen Timmenga (am 16. November 1920) hat Bernard das Unternehmen bis zum 1960 geleitet. 1890 baute Bakker & Timmenga diese Ogel für die reformierte Kirche von Heeg. Das Gehäuse wurde vom berühmten Architekten Tjeerd Kuipers entworfen. Eine Besonderheit besteht darin dass die Spezifikationen für den Bau der Orgel von der Orgelbaufirma Van Dam & Sohn erstellt wurde und dass Bakker & Timmenga diese Orgel, nach diesen Spezifikationen gebaut hat. 1955 wurde die Orgel von derselben Firma restauriert.

In 1880 founded Fokke Bakker (1842-1904) and Arjen Timmenga (1854-1920) their organ building company in Leeuwarden (Netherlands). In the eighty years of their existence as a family business they have maintained their specific traditional hand crafted work. On July 31, 1904, Bakker died. Timmenga continued, from 1919 his son Bernard (1889-1972) became his partner. After the death of Arjen Timmenga (November 16th, 1920) Bernard continued to work in the company until 1960. Bakker & Timmenga built this organ in 1890 for the Reformed church of Heeg. The organ case was designed by the famous architect Tjeerd Kuipers. A special feature is that the specifications for the construction of the organ were drawn up by the organ building company Van Dam & Sohn, and that Bakker & Timmenga this organ built according to these specifications. In 1955 the organ was restored by the same company.

II/P, 17 st (1 transmissie)

Dispositie

HOOFDWERK:

Bourdon	16'
Prestant	8'
Violon	8'
Holpijp	8'
Octaaf	4'
Roerfluit	4'
Quint	3'
Octaaf	2'
Cornet	III st. Diskant (4')
Trompet	8' Baskant
Trompet	8' Diskant

BOVENWERK:

Salicionaal	8'
Viola di Gamba	8'
Roerfluit	8'
Fluit Travers	4'
Nachthoorn	2'
Clarinet	8' (gereserveerd)

PEDAAL:

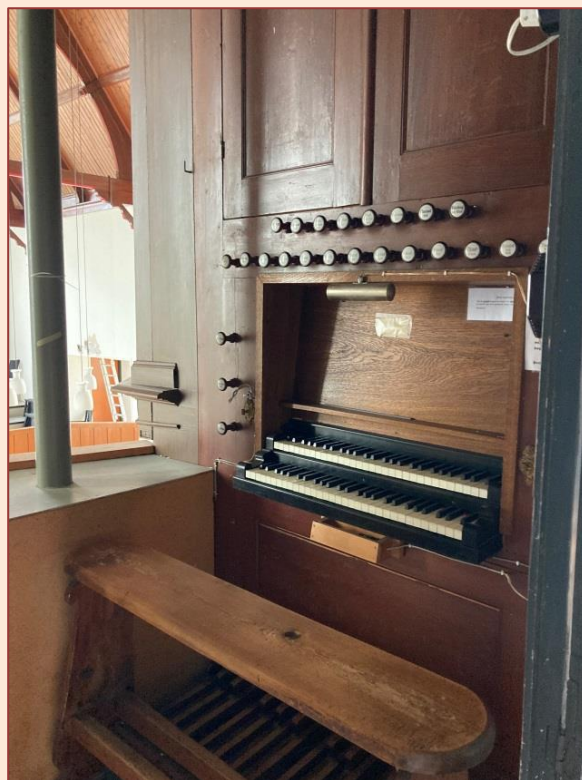
Bourdon	16' (transmissie HW)
---------	----------------------

KOPPELINGEN:

Manuaalkoppel
Pedaalkoppel I

SPEELHULPEN:

Tremulant
2 afsluiters
Ventiel

Klavieromvang: C – g³ Pedaalomvang: C – c¹
Winddruk: 85mm Toonhoogte a¹ = 435 Hz
Cornet III: c¹ = 4'- 2 2/3'- 1 3/5'

Algehele toestand

Het orgel verkeert nog vrijwel geheel in originele staat. Het is een stijlvol en karakteristiek instrument van zeer hoge kwaliteit. De klank is als buitengewoon fraai en authentiek te omschrijven. Een restauratie is na 68 jaar wenselijk.

Zustand

Diese Pfeifenorgel befindet sich nahezu im Originalzustand. Es handelt sich um ein stilvolles und charakteristisches Instrument von hoher Qualität. Der Klang kann als schön und authentisch beschrieben werden. Eine Restaurierung ist nach 68 Jahre wünschenswert.

Overall condition

This pipe organ is virtually in its original condition. It is a stylish and characteristic instrument of high quality. The sound can be described as beautiful and authentic. A restoration is desirable after 68 years.

De orgelkas

De fraaie orgelkas is een ontwerp van de beroemde architect Tjeerd Kuipers (1857-1942). Kuipers ontwierp meer dan 50 kerkgebouwen. Het ontwerp uit 1890 van de kerk en het orgel in Heeg is in de neo-rennaissance stijl. De orgelkas werd gemaakt van grenenhout en voorzien van fraai sierwerk, zuilen en rondbogen. Er zijn enige kleine (krimp)scheuren maar deze kunnen eenvoudig worden hersteld. De kleurstellingen zijn voor een groot deel origineel.

Das Orgelgehäuse

Das schöne Orgelgehäuse wurde vom berühmten Architekten Tjeerd Kuipers (1857-1942) entworfen. Kuipers entwarf über 50 Kirchengebäude. Der Entwurf der Kirche und der Orgel in Heeg (NL) aus dem Jahr 1890 ist im Stil der Neorenaissance gehalten. Das Gehäuse wurde aus Kieferholz gefertigt und mit schönen Ornamenten, Säulen und Rundbögen ausgestattet. Es gibt einige kleine (Schrumpf) Risse, die aber leicht repariert werden können. Die Farbgebung ist weitgehend original.

The organ case

The beautiful organ case was designed by the famous architect Tjeerd Kuipers (1857-1942). Kuipers designed more than 50 church buildings. The 1890 design of the church and organ case in Heeg is in the Neo-Renaissance style. The organ case was made of pine wood and received beautiful ornaments, columns and arches. There are some small (shrinkage) cracks but these can easily be repaired. The color schemes are largely original.

Afmetingen / Maße / Dimensions

Hoogte/Höhe/Height : 540 cm

Breedte/Breite/Width : 400 cm + 75 cm speeltafel / Spielschrank / console

Diepte/Tiefe/Depth : 260 cm + 20 cm handpompinstallatie / Handpumpe / hand pump installation.

De plaats van de recentelijk vernieuwde ventilator kan eventueel aangepast worden.

Der Standort der kürzlich erneuten Gebläsemachine kann bei Bedarf angepasste werden.

The location of the recently renewed organ blower can be altered if necessary.

De speeltafel

Ook de speeltafel van het orgel is na ruim 133 jaar nog nagenoeg in originele staat. De omlijsting van het klavier (de zogenaamde bakstukken) is zeer fraai vormgegeven. De registerknoppen zitten overzichtelijk boven en links van de eikenhouten muzieklessenaar, de in de knoppen ingelaten registernaamplaatjes zijn van porselein met zwart schrift, ze zijn zelfs na 133 jaar nog redelijk goed leesbaar. De messing kaarsenhouders links en rechts van de lessenaar zijn helaas afgebroken en vervangen door ontzierende verlichting voor de lessenaar en het pedaalklavier.

De toetsen zijn van hout met beleg, de boventoetsen zijn van zwart ebbenhout. De geleidingen van de toetsen zijn na ruim 133 jaar uitgesleten en dienen gerestaureerd te worden (zodat de zijdelingse ruimte opgeheven wordt). Maar deze natuurlijke slijtage is vanzelfsprekend niet ongebruikelijk als men deze hoge leeftijd in acht neemt. Het pedaalklavier is van eikenhout. De verfwerk van de orgelbank dient in stijl te worden hersteld. Het ontzierende materiaal van de elektra moet vanzelfsprekend verwijderd worden.

Der Spieltisch

Auch der Spieltisch der Orgel befindet sich nach über 133 Jahren noch nahezu im Originalzustand. Der Rahmen der Klaviatur (die sogenannten ‚Backenstücke‘) sind sehr schön gestaltet. Die Registerknöpfe sind oberhalb und links vom Notenpult, die Knöpfe mit Schilder aus Porzellan mit schwarzer Schrift sind nach 133 Jahren noch gut lesbar. Die Kerzenhalter aus Messing (links und rechts der Notenpult) sind leider abgebrochen und durch unschöne Beleuchtung ersetzt worden. Die Tasten sind aus Holz, die Obertasten aus schwarzem Ebenholz. Die Führungen der Tasten sind nach über 133 Jahren verschlissen und müssen erneut werden damit der seitliche Spielraum beseitigt wird). Die Pedalklaviatur ist aus Eichen. Der Lack der Orgelbank muss stilgerecht restauriert werden. Das unansehnliche Elektromaterial sollte selbstverständlich entfernt werden.

The console

The organ console is after over 133 years virtually in its original condition. The frame is very beautiful designed. The stop-knobs are clearly visible for the Hoofdwerk and Bovenwerk above the oak music desk. The names are written on white plates of porcelain. The brass candle holders at the left and right side of the music rack have unfortunately broken off and replaced by ugly lighting above the music rack and pedal keyboard.

The manual keys are made of wood, the flats are covered, the sharps with ebony wood. The guides of the keys are worn out after 133 years and need to be restored. The pedal board is made from oak, the paintwork of the organ bench needs to be restored in style. The unsightly electrical material must of course be removed.

De mechanieken

De toets- en registermechanieken van dit orgel zijn op ambachtelijke wijze vervaardigd. De aanleg is eenvoudig en daardoor stabiel. Er werd niet bezuinigd op kwaliteit en materiaal. Vanzelfsprekend is het aan te bevelen om alles na het demonteren weer in de staat te brengen zoals het in 1890 werd opgeleverd.

Die Traktur

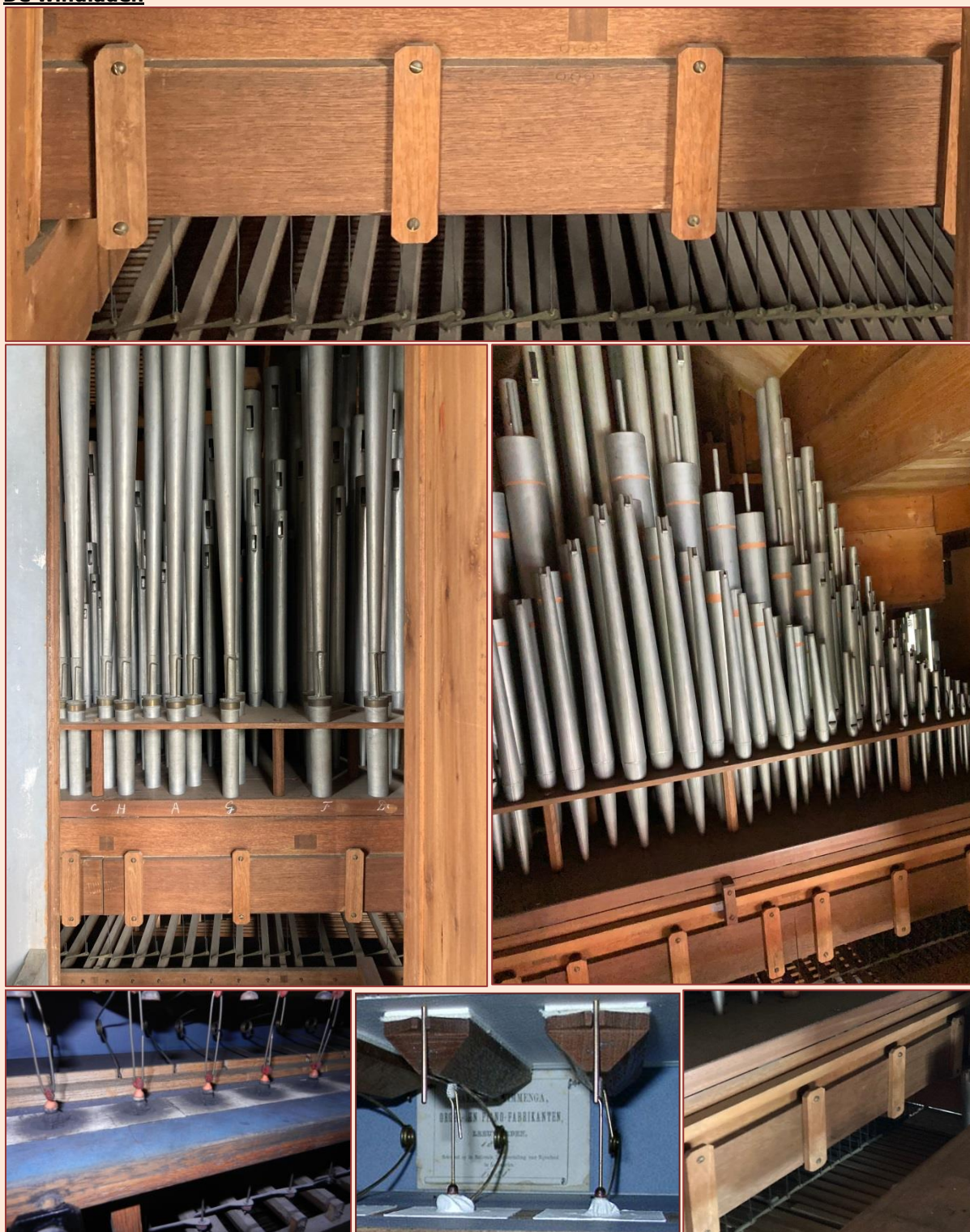
Die Tasten- und Registertraktur dieser Orgel sind auf traditionelle Weise gefertigt. Der technische Aufbau ist einfach, übersichtlich und daher stabil. Bei der Qualität und den Materialien wurden keine Abstriche gemacht. Selbstverständlich empfiehlt es sich, alles nach der Demontage wieder in den Auslieferungszustand von 1890 zu versetzen.

The action

The key and stop action of this organ are made in the traditional manner. The technical layout is simple and clear and therefore stable and reliable. No cuts were made on quality and materials. It goes without saying that it is recommended that everything is returned to the condition it was delivered in 1890.

De windladen

Op de windlade staan de meeste pijpen van het orgel. Deze windlade is op de gebruikelijke klassieke wijze vervaardigd. De pulpeten zijn nog origineel maar het leer is hard. Wij adviseren de pulpetstroken in originele stijl te vervangen. De windlade van de houten pijpen Bourdon 16' (Hoofdwerk / Pedaaltransmissie) bevindt zich aan de kop van de manuaallade (dus evenwijdig aan de linkerzijde van de orgelkas). De speeltafel bevindt zich aan de, vanuit de kerk gezien, rechterzijde van de orgelkas. De pijprousters alsmede de ventielen met ventielveren zijn in goede staat. De belering van de speelventielen lijkt visueel nog in redelijke staat maar tijdens de demontage moet nader bekeken worden of het leer op deze afsluiters nog voldoende flexibel is.

Wij adviseren om de drie windladen (de windladen kunnen gezien worden als het hart van het orgel) tijdens de demontage grondig na te kijken en waar nodig te restaureren. Indien deze werkzaamheden serieus worden uitgevoerd kan het orgel zeker weer 100 jaar mee!

Windlade

Die meisten Pfeifen aus Holz und Metall befinden sich auf die Windlade. Diese sind in klassischer Manier gefertigt. Die Lederpulte sind original, aber das Leder ist hart. Wir empfehlen diese im Originalstil auszutauschen. Die Windlade der Holzpfeifen Bourdon 16' (Hauptwerk/Pedal Transmission) befindet sich von der Kirche aus gesehen an der linken Seitenwand des Orgelgehäuses. Die Spielventile und Schenkel-federn sind optisch noch in einem akzeptablen Zustand, allerdings muss bei der Abbau nochmals geprüft werden, ob das Leder noch ausreichend flexibel ist. Wir empfehlen Ihnen, die drei Windladen (die Windladen stellen das Herzstück der Orgel dar) bei der Abbau gründlich zu überprüfen und gegebenenfalls zu restaurieren. Wenn diese Arbeiten ernsthaft durchgeführt werden, kann die Orgel sicherlich noch weitere 100 Jahre halten!

Sound boards

Most of the organ pipes are situated on the soundboards (windchests). These are made in the usual classical manner. The pulpets are still original but the leather is hard: we recommend replacing the pulpets in original style. The windchest of the wooden Bourdon 16' pipes is located at the head of the manual chest (i.e. seen from the church at the left side of the organ case). The console is located at the right side of the organ case, again seen from the church. The pipe racks as well as the pallets and springs are in good condition. The leather on the pallets still appears to be in reasonable condition visually, but during dismantling it must be further examined whether the leather is still sufficiently flexible. We recommend that the tree windchests are thoroughly checked during the dismantling of the organ, and restored is necessary. If this work is carried out seriously, the organ can certainly last another 100 years!

De windvoorziening

Onder in de orgelkas is een grote dubbele vouwbalg ingebouwd met twee schepbalgen. Deze grote balg zit achter de panelen van de orgelkast en de handhefboom (zie bovenstaande foto's) waarmee het orgel in 1890 werd "gepompt". Onder deze magazijnbalg zitten nog steeds de twee schepbalgen die de lucht in de magazijnbalg pompen! Sinds de aansluiting van een elektrische ventilator is de handboom, die verbonden is met de scheppen, vastgezet (het systeem is dus buiten gebruik!). Het schapenleer is origineel. De lederen hoekverbindingen zijn inmiddels gedeeltelijk gerepareerd. Omdat de grote dubbele vouwbalg geheel onderin het orgel zit adviseren wij om deze na de demontage van het orgel te restaureren zodat deze weer als nieuw is. Uit kostenbesparing kan men indien gewenst besluiten om de twee schepbalgen niet te restaureren, de handpompinstallatie kan dan echter nooit meer gebruikt worden.

een geheel gerestaureerde balg

Die Windversorgung

Die Windversorgung verfügt über einen großen Doppeltfaltenbalg der die Grundfläche des Orgelwerkes einnimmt. Balgscheren sind aus Stahl, Rahmen aus Fichte. Ursprünglich wurde diese Doppeltfaltenbalg über Kalkant und einer einfachen Handanlage mit zwei Schöpferbälge betrieben. Auch diese Schöpferbälge mit Handanlage sind anwesend aber seit ein Ventilator angeschlossen wurde ist die Bedienung nicht mehr ins Betrieb. Ein „Ventus“ Ventilator wurde hinter der Orgel hingestellt.

The wind system

The wind supply consist of a large double rise bellow with two wedge shaped pump underneath. Also the original hand pump is as you see on the pictures still present. Since the electric blower was installed this hand pump system is no longer in use. The large bellow need to be releathered. The Ventus blower (Laukhuff, Germany) is installed behind the organ case. The original cast iron weights are original.

Het pijpwerk

Het pijpwerk is gemaakt van een tin/lood legering waarbij het percentage tin hoog is. De technische toestand is gezien de leeftijd uitzonderlijk goed, er zijn wel wat kleine reparaties nodig (zo is de grootste schalbekker van de Trompet 8' door onbekende oorzaak omgezak). De karakteristieke intonatie is zoals wij dat in vakterm noemen "verlopen" (dit is zeker niet ongewoon na zoveel jaren van wisselende klimatologische omstandigheden en temperatuursverschillen waardoor keer op keer metaalspanningen ontstaan!). Deze ongelijkheid in aanspraak en toonvorming kan echter gemakkelijk worden hersteld in originele staat. Na correcties is de klank weer homogeen en als origineel. Het houten pijpwerk is in goede staat.

Pfeifenwerk

Die Pfeifen sind aus eine Zinn/Blei Legierung oder Holz und sind von gute Qualität. Sie stehen stabil und senkrecht, nur ein Schalbecher von der Trompete ist aus unbekannter Ursache umgefallen. Selbstverständlich sind kleine Reparaturen erwünscht. Die Stöpsel (Dichtung) der gedeckte Pfeifen sollte nachgesehen werden. Obwohl die Orgel unverändert erschien, sind in ihrem 130-jährigen „Leben“ auch kleine Änderungen vorgenommen worden. Wichtig sind die klangliche Proportionsverhältnisse über den Klavierverlauf und die klangliche Veränderungen von Baß bis zum Diskant im Stil von Bakker & Timmenga zu korrigieren.

Pipe work

The pipes are made from a tin/lead alloy and from wood. The quality is very well. They still stand straight and stable except one pipe of the Trumpet 8' which fell over due to unknown causes. Clear that some small repairs are desirable. Also the stoppers of the metal and wooden pipes should be checked. The voicing is quite original but of course little alterations were made during the past 130 years. After limited repair it is important to check the voicing from the bass up to the treble... whereby the work of Bakker & Timmenga should be the point of departure.

Aanschafkosten

De vraagprijs van slechts Euro 24.500 is zeker interessant voor een gemotiveerde koper: voor de nieuwe eigenaar van het kerkgebouw is het echter heel belangrijk dat dit fraaie, karakteristieke en zeer waardevolle kerkorgel een goede herbestemming zal krijgen, bij voorkeur in een kerkgebouw en een kerkelijke gemeente die het orgel veelvuldig zal gebruiken tijdens de Erediensten.

Vanzelfsprekend moet het orgel vakkundig gedemonteerd en overgeplaatst worden. Van den Heuvel-Orgelbouw bv uit Dordrecht heeft op dit vakgebied veel ervaring en heeft recentelijk een exclusieve schriftelijke overeenkomst met de eigenaar van het orgel te Heeg aangegaan om een goede bestemming voor het orgel te zoeken en zorg te dragen voor de overplaatsing. De demontage, herstel- en restauratiewerkzaamheden alsmede de installatie en verdere afwerking van het historische orgel etc. zullen dan ook worden uitgevoerd door J.L. van den Heuvel-Orgelbouw bv. De kosten voor deze werkzaamheden zijn afhankelijk van de specifieke wensen van de opdrachtgever(s) en de eventuele inzet van vrijwilligers bij werkzaamheden als vervoer, aanleg elektra, (bouwkundige) aanpassingen schilderwerkzaamheden etc. Vanzelfsprekend geven wij u vooraf een schriftelijke offerte voor de gewenste werkzaamheden.

Kosten

Der Angebotspreis von nur 24.500 Euro ist für einen motivierten Käufer sicherlich interessant. Für den neuen Eigentümer der Kirchengebäudes in Heeg ist es jedoch sehr wichtig, dass diese schöne, markante und wertvolle Orgel behalten bleibt, vorzugsweise in einem Kirchengebäude, eine Gemeinde, die das Organ häufig und während der Liturgie verwendet.

Van den Heuvel Orgelbau hat eine exklusive schriftlichen Vereinbarung mit dem Besitzer der Orgel in Heeg getroffen, um einen guten Bestimmungsort für die Orgel zu finden und sich um ihren Transfer zu kümmern. Die Demontage-, Reparatur- und Restaurierungsarbeiten sowie der Einbau und weitere weitere Vollendung des historischen Orgel usw. werden von Van den Heuvel durchgeführt. Die Kosten für diese Aktivitäten sind abhängig von den Anforderungen des Kunden und möglichen Einsatz von Freiwilligen für Arbeiten wie Transport, Elektroinstallation, (bauliche) Anpassungen, Malerarbeiten usw. Selbstverständlich unterbreiten wir dem Käufer vorab ein detailliertes schriftlichen Angebot für die gewünschten Arbeiten.

Costs

The asking price of only Euro 24.500 is certainly interesting for a motivated buyer. For the new owner of the church, however, it is very important that this beautiful, characteristic and valuable pipe organ will get a good 'second life', preferably in a church and a congregation that will use the organ frequently. Of course, the organ must skillfully dismantled and relocated. Van den Heuvel Orgelbouw has much experience in this field and signed an exclusive contract with the owner of the organ to find a good destination for the organ and to arrange the transfer. Dismantling, repair and restoration work as well as the re-installation and further completion of the historic organ, etc. will also be conducted by J.L. van den Heuvel-Orgelbouw. The costs of these activities depend on the specific needs of the client and eventual assistant of volunteers for work such as transport, electrical installation, (structural) adjustments, painting work etc.. We look forward to work out a specific written quotation for the desired work.

Verdere inlichtingen / weitere Informationen / further information

Jan L. van den Heuvel – Orgelbouw bv

Amstelwijckweg 44
3316 BB Dordrecht
T. 078 – 6179540

vdheuvel.orgelbouw@wxs.nl
www.vandenheuvel-orgelbouw.nl